

D E C I Z I E

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Vladimir Timofti
Nadejda Toma

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Petru Flocosu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Petru Flocosu împotriva Consiliului comunal Cotova r-l Drochia cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Petru Flocosu și menținută hotărârea și încheierea Judecătoriei Drochia din 29 mai 2015,

c o n s t a t ă

La 22 octombrie 2014, Petru Flocosu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Cotova r-l Drochia cu privire la contestarea actului administrativ și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii reclamantul Petru Flocosu a indicat că este directorul GT "Petru Flocosu" și deține în proprietate două birouri și o porțiune de coridor cu suprafața totală de 54 m.p. din fosta clădire a cârmuirii din s. Cotova r-l Drochia aflată la balanța Primăriei com. Cotova r-l Drochia cu suprafața de 344 m.p., suprafața terenului de 0,40 ha, conform situației din 01 octombrie 2003.

Susține că, în temeiul Actului de inventariere a Primăriei com. Cotova r-l Drochia conform situației din 01 octombrie 2003 (50138-2/04) și deciziei Consiliului comunal Cotova r-l Drochia nr. 1.3/5 din 03 martie 2004 (50138-1/04) a fost înregistrat în Registru bunurilor imobile dreptul de proprietate a administrației publice locale asupra bunurilor imobile – terenul, număr cadastral 3615208.094, cu suprafața de 0,2563 ha și construcției, număr cadastral 3615208.094.01, cu suprafața de 346,8 m.p., amplasate în r-l Drochia, s. Cotova, str. V. Lenin, 46.

Consideră reclamantul că decizia Consiliului comunal Cotova r-l Drochia nr. 1.3/5 din 03 martie 2004 este ilegală și neîntemeiată în partea ce se referă la două birouri și o porțiune de coridor cu suprafața totală de 54 m.p. din fosta clădire a cârmuirii din s. Cotova r-l Drochia și urmează a fi anulată în această parte, deoarece aceste bunuri imobile prin decizia Comisiei de privatizare a colhozului "Victoria" din s. Cotova r-l

Drochia nr. 5 din 19 aprilie 1996 au fost atribuite în posesie privată întreprinderii AGȚ "A. Russo" din s. Macareuca r-l Drochia.

Ulterior, prin hotărârea adunării generale a fondatorilor AGȚ "A. Russo" din 07 februarie 1998 și Actului de divizare din 12 februarie 1998, bunurile nominalizate au fost transmise GȚ "Petru Flocosu", care mai mult de 15 ani servesc drept sediu pentru întreprinderea respectivă.

Indică că, în toată această perioadă de timp în aceste 2 birouri și porțiunea de coridor au fost efectuate 3 reparații capitale moderne, a fost instalată încălzire autonomă, au fost schimbate 2 geamuri și 4 uși, precum și permanent a fost menținută curățenia atât în spațiile respective, cât și pe terenul aferent construcției, suportând astfel cheltuieli financiare majore peste 55000 lei.

Menționează că, în toți acești ani s-a adresat de nenumărate ori atât verbal, cât și în scris Consiliului comunal Cotova r-l Drochia, solicitând legalizarea dreptului de proprietate a GȚ "Petru Flocosu" asupra birourilor respective și porțiunii de coridor cu suprafața totală de 54 m.p. situate la primul etaj al clădirii număr cadastral 3615208.094.01, din str. V. Lenin, 46, s. Cotova r-l Drochia, însă de fiecare dată soluționarea chestiunii respective era tergiversată din lipsa mijloacelor financiare necesare pentru perfectarea actelor corespunzătoare, comunicându-i că ulterior va fi anunțat referitor la soluția primită.

Declară că, în toamna anului 2012 repetat s-a adresat autorității publice locale cu aceiași solicitare, însă prin decizia Consiliului comunal Cotova r-l Drochia nr. 12/11 din 07 decembrie 2012 a primit refuz din motiv că clădirea fostei cârmuii din s. Cotova r-l Drochia, număr cadastral 3615208.094.01, din str. V. Lenin, 46, s. Cotova r-l Drochia aparține în întregime Primăriei com. Cotova r-l Drochia, iar separarea și înstrăinarea a cărorva încăperi nu se permite.

Sușține reclamantul că la 22 septembrie 2014 a mai adresat Consiliului comunal Cotova r-l Drochia o cerere similară, însă nu a primit răspuns.

Cere Petru Flocosu anularea parțială a deciziei Consiliului comunal Cotova raionul Drochia nr. 1.3/5 din 03 martie 2004 "Cu privire la întărirea actului de inventariere a clădirii cârmuirii aflată la balanța Primăriei com. Cotova cu suprafața de 344 m.p., suprafața terenului de 0,40 ha, conform situației din 01 octombrie 2003", în partea ce se referă la două birouri și unei porțiuni de coridor cu suprafața totală de 54 m.p., precum și recunoașterea dreptului de proprietate a GȚ "Petru Flocosu" asupra imobilelor respective.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia din 29 mai 2015, a fost încetat procesul în privința pretenției despre recunoașterea dreptului de proprietate a GȚ "Petru Flocosu" asupra două birouri și unei porțiuni de coridor cu suprafața totală de 54 m.p. situate în clădirea, număr cadastral 3615208.094.01, din str. V. Lenin, 46, s. Cotova r-l Drochia, în temeiul art. 265 lit. b) CPC – într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă, și anume prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 03 iulie 2007, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 25 decembrie 2007, a fost respinsă acțiunea GȚ "Petru Flocosu" privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra două birouri și unei porțiuni de coridor cu suprafața totală de 54 m.p. situate în clădirea fostei cârmuii a CAP "Valea Fetei" din s. Cotova r-l Drochia.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 29 mai 2015, acțiunea privind anularea parțială a deciziei Consiliului comunal Cotova raionul Drochia nr. 1.3/5 din 03 martie

2004 ”Cu privire la întărirea actului de inventariere a clădirii cârmuirii aflată la balanța Primăriei com. Cotova cu suprafața de 344 m.p., suprafața terenului de 0,40 ha, conform situației din 01 octombrie 2003”, în partea ce se referă la două birouri și unei porțiuni de coridor cu suprafața totală de 54 m.p., a fost respinsă ca fiind tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Petru Flocosu și menținută hotărârea și încheierea Judecătoriei Drochia din 29 mai 2015.

La 28 noiembrie 2015, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Petru Flocosu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Drochia din 29 mai 2015 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului Petru Flocosu a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare.

Indică că, instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au ajuns la concluzia de a respinge acțiunea ca fiind tardivă, având în vedere că acțiunile în apărarea dreptului de proprietate sunt imprescriptibile.

Declară că nota informativă a intimatului nr. 101 din 01 octombrie 2014, la care a făcut referire ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare, este ilegală și neîntemeiată, având în vedere că dânsul nu a cunoscut de faptul că au fost anulate actele de privatizare a GT ”Petru Flocosu” asupra imobilelor litigioase și nici Consiliul comunal Cotova r-l Drochia nu i-a prezentat, la nenumăratele sale adresări, careva informație în acest sens.

De asemenea, susține recurentul că prezența și participarea în ședință a reprezentantului Consiliului comunal Cotova r-l Drochia a fost ilegală, având în vedere că la acel moment activitatea Consiliului a fost suspendată, iar Grigoraș Ioan personal a candidat la funcția de primar.

La 26 ianuarie 2016, în adresa intimatului Consiliul comunal Cotova r-l Drochia a fost expediată copia recursului declarat de către Petru Flocosu cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 08 februarie 2016, Consiliul comunal Cotova r-l Drochia a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Petru Flocosu cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, considerându-le legale și întemeiate, invocând că, în temeiul art. 15 alin. (1) din Legea nr. 392 din 13 mai 1999, CAP ”Valea Fetei” com. Cotova r-l Drochia prin Actul de primire-predare a obiectelor de menire publică din anul 1999, în scopul stingerii datoriilor istorice ale întreprinderii respective față de stat, a transmis Primăriei com. Cotova r-l Drochia clădirea cârmuirii (administrativă) edificată în anul 1984.

Susține că, conform Anexei nr. 2 al procesului-verbal nr. 3 din 26 martie 1999 al ședinței Consiliului de conducere a CAP ”Valea Fetei” a fost aprobată Lista patrimoniului care nu se distribuie în natură proprietarilor cotelor-părți valorice din întreprinderea CAP ”Valea Fetei”, fiind inclusă în aceasta și clădirea cârmuirii (administrativă), estimată la prețul de 450000 lei.

Prin actul de verificare a datoriilor față de bugetul de stat și fondurilor extrabugetare s-a constatat că CAP ”Valea Fetei” s. Cotova r-l Drochia la situația din 26 august 1999 avea datorii în sumă de 1105701 lei, iar prin inventarul patrimoniului pentru stingerea datoriilor istorice ale CAP ”Valea Fetei” din 26 august 1999 au fost stabilite obiectele de menire publică care urmau a fi transmise Primăriei com. Cotova r-l Drochia pentru

stingerea datoriilor față de bugetul de stat, unde figurează și clădirea cârmuirii (administrativă).

Declară că, conform fișei de inventariere nr. 32 de evidență a mijloacelor fixe ale întreprinderilor bugetare din 20 mai 1999, Primăria com. Cotova r-l Drochia a primit de la CAP "Valea Fetei" s. Cotova la balanța sa, în contul stingerii datoriilor istorice, clădirea cârmuirii (administrativă) edificată în 1984.

Menționează că, în anul 2003 a fost întocmit Actul de inventariere pe Primăria com. Cotova r-l Drochia conform situației din 01 octombrie 2003, în care era inclusă și clădirea litigioasă, iar prin decizia Consiliului comunal Cotova r-l Drochia nr. 1.3/5 a fost întărit actul de inventariere nominalizat, actele nominalizate servind ca temei juridic de înregistrare a dreptului de proprietate a autorității publice locale asupra imobilului respectiv.

Invocă intimatul că, recurentul în susținerea pretențiilor sale a prezentat probe false precum ar fi: bonul de consum eliberat de o așa numită întreprindere AGȚ "Alec Russo"; extrasul din procesul-verbal al ședinței de privatizare, fiind semnat de către inspectorul din cadrul secției resurse umane cu aplicarea ștampilei direcției respective și extrasul procesului-verbal al adunării generale a fondatorilor AGȚ "Alec Russo", prin care suprafața birourilor litigioase a fost evaluată în mărime de 33 m.p. cu costul de 1890 lei, pe când suprafața întregii clădiri este de 346,8 m.p., estimată legal la prețul de 450000 lei.

Reiterează că, atât AGȚ "Alec Russo", cât și Petru Flocosu niciodată nu au dispus de acte, prin care s-ar fi confirmat dreptul lor de proprietate asupra imobililor litigioase.

De asemenea, indică intimatul că Petru Flocosu directorul GȚ "Petru Flocosu" timp îndelungat ilegal și abuziv s-a folosit de încăperile pe care le revendică neîntemeiat din imobilul supra vizat, fără a dispune în acest sens de contract de locațiune, aducând astfel prejudicii statului. Abia în anul 2012, la insistența Primăriei com. Cotova r-l Drochia, a fost încheiat cu recurentul Petru Flocosu un astfel de contract de locațiune, iar din anul 2015 încăperile respective au fost date în locațiune fiului recurentului – Traian Flocosu.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016, recursul declarat de către Petru Flocosu a fost considerat admisibil.

Conform art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că la 22 octombrie 2014, Petru Flocosu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Cotova r-l Drochia, prin care a solicitat anularea parțială a deciziei Consiliului comunal Cotova raionul Drochia nr. 1.3/5 din 03 martie 2004 "Cu privire la întărirea actului de inventariere a clădirii cârmuirii aflata la balanța Primăriei com. Cotova cu suprafața de 344 m.p., suprafața terenului de 0,40 ha, conform situației din 01 octombrie

2003”, în partea ce se referă la două birouri și unei porțiuni de coridor cu suprafața totală de 54 m.p., precum și recunoașterea dreptului de proprietate a GT ”Petru Flocosu” asupra imobilelor respective.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia din 29 mai 2015, a fost încetat procesul în privința pretenției despre recunoașterea dreptului de proprietate a GT ”Petru Flocosu” asupra două birouri și unei porțiuni de coridor cu suprafața totală de 54 m.p. situate în clădirea, număr cadastral 3615208.094.01, din str. V. Lenin, 46, s. Cotova r-l Drochia, în temeiul art. 265 lit. b) CPC – într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă, și anume prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 03 iulie 2007, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 25 decembrie 2007, a fost respinsă acțiunea GT ”Petru Flocosu” privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra două birouri și unei porțiuni de coridor cu suprafața totală de 54 m.p. situate în clădirea fostei cârmuirii a CAP ”Valea Fetei” din s. Cotova r-l Drochia.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 29 mai 2015, acțiunea privind anularea parțială a deciziei Consiliului comunal Cotova raionul Drochia nr. 1.3/5 din 03 martie 2004 ”Cu privire la întărirea actului de inventariere a clădirii cârmuirii aflată la balanța Primăriei com. Cotova cu suprafața de 344 m.p., suprafața terenului de 0,40 ha, conform situației din 01 octombrie 2003”, în partea ce se referă la două birouri și unei porțiuni de coridor cu suprafața totală de 54 m.p., a fost respinsă ca fiind tardivă.

Iar, prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Petru Flocosu și menținută hotărârea și încheierea Judecătoriei Drochia din 29 mai 2015.

În conformitate cu art. 266 alin. (1) CPC, instanța judecătorească dispune încetarea procesului printr-o încheiere, care poate fi atacată cu recurs.

Conform art. 423 alin. (1) CPC, încheierea dată în prima instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel neîntemeiat și abuziv s-a pronunțat în ordine de apel asupra legalității și temeiniciei încheierii Judecătoriei Drochia din 29 mai 2015, prin care a fost încetat procesul în prezenta cauză civilă privind recunoașterea dreptului de proprietate a GT ”Petru Flocosu” asupra două birouri și unei porțiuni de coridor cu suprafața totală de 54 m.p. situate în clădirea, număr cadastral 3615208.094.01, din str. V. Lenin, 46, s. Cotova r-l Drochia, în temeiul art. 265 lit. b) CPC, menținând-o prin decizia din 29 septembrie 2015, care la rândul său este cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție.

Or, încheierea de încetare a procesului poate fi atacată de către părți și alți participanți la proces doar în ordine de recurs și separat de hotărârea judecătorească, urmând a fi examinată conform regulilor stabilite de Capitolul XXXVIII, Secțiunea I din Codul de procedură civilă.

La caz se mai constată că, încheierea de încetare a procesului din 29 mai 2015 a fost atacată cu hotărârea primei instanțe din aceeași dată la 24 iunie 2015, Curtea de Apel

Bălți neexpunându-se asupra termenului de declarare a recursului prevăzut de art. 425 CPC.

Referitor la legalitatea și temeinicia deciziei Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015, în partea ce ține de examinarea apelului împotriva hotărârii Judecătoreiei Drochia din 29 mai 2015, prin care acțiunea privind anularea parțială a deciziei Consiliului comunal Cotova raionul Drochia nr. 1.3/5 din 03 martie 2004 ”Cu privire la întărirea actului de inventariere a clădirii cârmuirii aflată la balanța Primăriei com. Cotova cu suprafața de 344 m.p., suprafața terenului de 0,40 ha, conform situației din 01 octombrie 2003”, a fost respinsă ca fiind tardivă, instanța de recurs reține următoarele.

Conform art. 271 din Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

În contextul normei de drept citate, instanța de judecată era în drept să respingă acțiunea în temeiul omiterii termenului de prescripție numai în cazul în care persoana în a cărei favoare a curs prescripția, în speță, Consiliul comunal Cotova r-l Drochia expres solicita respingerea acțiunii ca fiind tardivă.

În același timp, din materialele dosarului nu rezultă cert solicitarea intimatului-pârât Consiliul comunal Cotova r-l Drochia privind respingerea acțiunii ca depusă tardiv.

Mai mult ca atât, prima instanță în motivarea hotărârii din 29 mai 2015 indică că reprezentantul Consiliului a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

De asemenea, se reține că, însăși instanța de judecată concluzionează în partea motivată a hotărârii din 29 mai 2015 (f.d. 104) că acțiunea este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, iar în dispozitiv se indică că acțiunea se respinge ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Aceste erori judiciare nu au fost înlăturate de către Curtea de Apel Bălți, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a le corecta.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ținând cont de faptul că Curtea de Apel Bălți în mod abuziv și contrar normelor procedural civile prevăzute în acest sens s-a pronunțat în decizia din 29 septembrie 2015, inclusiv, și, în privința legalității și temeiniciei încheierii Judecătoreiei Drochia din 29 mai 2015, prin care a fost încetat procesul în privința pretenției despre recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, precum și fără a înlătura erorile judiciare comise de către prima instanță la respingerea acțiunii ca fiind tardivă prin hotărârea din 29 mai 2015, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta respectivele erori judiciare, și, reiterând inexistența temeiurilor legale pentru a remite pricina spre rejudecare în prima instanță (art.432 alin.(3) lit. d) și f) CPC), concluzionează asupra remiterii pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și având în vedere lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de

către Petru Flocosu, a casa integral decizia Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015 și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii, Curtea de Apel Bălți urmează să țină cont de cele menționate, și, reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Petru Flocosu.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Petru Flocosu împotriva Consiliului comunal Cotova r-l Drochia cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Vladimir Timofti

Nadejda Toma